

Tirgus pārskats

2009.g. 14. – 20. septembris

Akciju tirgos pamatā ir saglabājusies pieauguma tendence, tomēr ieguldītāji, ņemot vērā lēno ekonomikas atlabšanu, par akciju vērtējumu kāpumu ir noskaņoti piesardzīgāk. Tomēr ekonomikas dati bija samērā labi un, spiedienam uz cenām neklūstot pārāk izteiktam, situācija procentu likmju jomā joprojām ir labvēlīga gan ekonomikā, gan akcijām.

Pagājušajā nedēļā indekss "S&P 500" pakāpās par 2,5%, savukārt Eiropas akciju cenas pieauga par 1,3%. Japānas akcijām dēļ jenas vērtības kāpuma nedēļas sākumā neklājās viegli, un tām nedēļa noslēdzās ar kritumu 0,7% apmērā. Pārējo Āzijas valstu akcijas, pateicoties ekonomikas prognozēm, piedzīvoja kāpumu 2,1% apmērā. Pieaugot izejvielu cenām, attīstības valstu akciju cenas palielinājās par 2,8%. Krievijas akciju cenas kāpa par 4,4%. Austrumeiropas akciju cenas palielinājās par 2,2%.

ASV un Eiropā gada inflācija sakarā ar pārtikas un energoresursu cenu kritumu saglabājās negatīva. Arī pamatinflācija, kurā pārtikas un energoresursu cenas nav iekļautas, bija neliela: ASV - 1,4%, Eiropā - 1,3%. Salīdzinājumā ar jūliju ASV un Eiropā cenu kāpums attiecīgi bija 0,4% un 0,3% apmērā.

ASV ekonomikas dati pagājušajā nedēļā bija samērā labi. Pirmreizējo bezdarbnieku pabalsta pieteikumu skaits nokritās vairāk kā prognozēts, un mājokļu tirgū, ražošanā un mazumtirdzniecībā bija vērojamas atlabšanas pazīmes. Jaunu mājokļu būvniecība ir sasniegusi kopš pagājušā gada novembra visaugstāko līmeni. Tomēr kopējā rādītāja pieaugums ir skaidrojams ar 25% lielu kāpumu daudzģimeņu namu būvniecības jomā, kam raksturīgs ir liels svārstīgums, jo to ietekmē lielo daudzdzīvokļu ēku būvniecības uzsākšana, un statistikā tiek ņemti vērā visi ēkā esošie atsevišķie dzīvokļi (skat. 1.grafiku).

Palielinoties par 2,7%, ASV mazumtirdzniecības apjomi sagādāja pozitīvu pārsteigumu. Lai gan apjomu kāpumu veicināja valdības īstenotā programma, kuras ietvaros jauna auto pircējs saņem noteiktu kompensāciju par veco auto, arī atskaitot šo rādītāju, pārdošanas apjomu kāpums bija 1,1%.

Eiropā akcijām nedēļa aizsākās ne īpaši labi, jo klajā nākušie ekonomikas dati nebija iepriecinoši. Ekonomikas dati liecināja, ka rūpnieciskā ražošana jūlijā saruka vairāk kā prognozēts un uzņēmumi otrajā ceturksnī ir turpinājuši samazināt darbinieku skaitu. Tomēr nedēļas gaitā akciju cenām uzrāvienu deva labie dati no ASV.

Eiropas Komisija pagājušajā nedēļā laida klajā jaunas ES ekonomiskās izaugsmes prognozes.

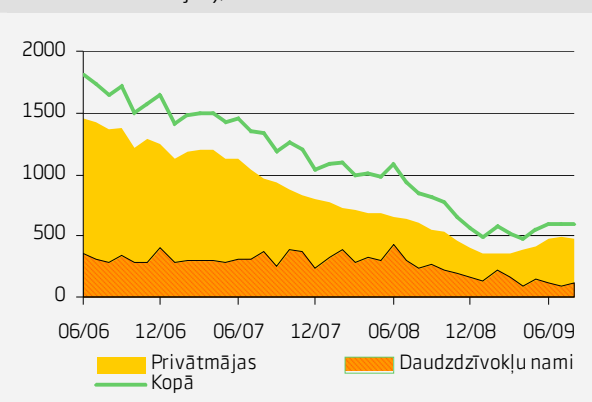
EK eksperti uzskata, ka eiro zonā trešajā ceturksnī varētu atjaunoties izaugsme 0,2% apmērā. 2009.g. izaugsmes prognozes tika pārskatītas uz augšu Vācijai, Francijai un Polijai, un uz leju, minot tikai lielākās valstis – Spānijai, Itālijai, Apvienotajai Karalistei un Nīderlandei.

Ungārijas akciju tirgus pagājušajā nedēļā piedzīvoja 8% kāpumu, pateicoties finanšu ministra Petera Osko izteikumiem, ka Ungārija atkal ir gatava apsvērt atgriešanos uz eiro ieviešanas takas, jo valsts parāds ir sācis samazināties un forints ir stabilizējies. Lai pievienotos eiro zonai, Ungārijai vispirms ir jāieklaujas ERM-2 ("Valūtas maiņas likmju mehānisms Nr.2"). ERM-2 nosaka, ka attiecīgajai valstij ir divus gadus sava valūta jānotur +/- 15% svārstību koridorā attiecībā pret eiro. Turklāt Ungārijas premjerministra vietas izpildītājs nāca klajā ar 2010.g. budžetu, kurā, kā viņš norādīja, ir iekļauta valsts krīzes vadības noslēdzošā nodaļa. Minētais budžets paredz deficītu 3,8% apmērā no IKP, kā arī plānus samazināt izdevumus un nodokļus.

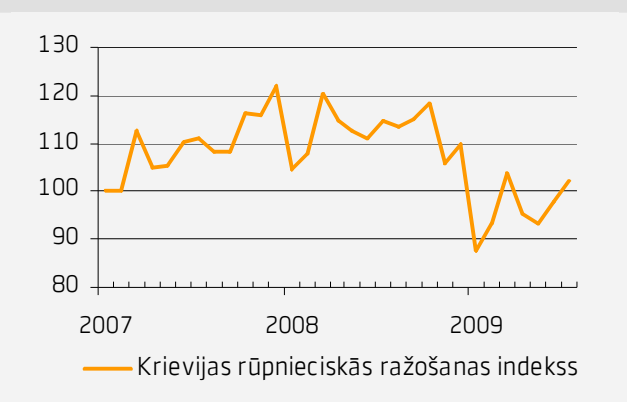
ASV prezidents Baraks Obama paziņoja par lēmumu atteikties no plāniem Čehijā un Polijā uzstādīt tāl darbības raķešu aizsardzības sistēmas. Lai gan Austrumeiropā minētais lēmums izraisīja plašu neapmierinātību, Krievijas premjerministrs V.Putins šādu lēmumu apsveica, arī aicinot ASV atbalstīt Krievijas, Kazahstānas un Baltkrievijas pievienošanos Pasaules tirdzniecības organizācijai (PTO). Putina izteikums saistībā ar PTO pārsteidza, jo ASV un Eiropas Savienība jau atbalstīja Krievijas pievienošanos PTO, bet gada sākumā Krievija pati paziņoja, ka tā savus plānus par iestāšanos PTO uz laiku aptur.

Piektdien Krievijas premjerministrs Putins Sočos notiekošajā Ekonomikas forumā izteica savas prognozes par ekonomikas attīstību. Kā norādīja Putins, Krievijas ekonomikas vidējais mēneša pieaugums kopš 2009.g. janvāra ir bijis 0,5% apmērā. Viņš arī minēja, ka ir vērojamas rūpnieciskās ražošanas pieauguma pazīmes (skat. 2.grafiku). Runājot par valdības prioritātēm tuvākajā nākotnē, Putins pauda, ka valdība tuvākajā laikā strādās pie investīciju klimata uzlabošanas Krievijā, samazinot administratīvos šķēršļus investīciju projektu realizēšanā, kā arī veicot pasākumus Krievijas banku sektora un ekonomikas darbības uzlabošanai. Prioritātes būs ar transportu, telekomunikācijām un elektroenerģiju saistītās infrastruktūras izbūve.

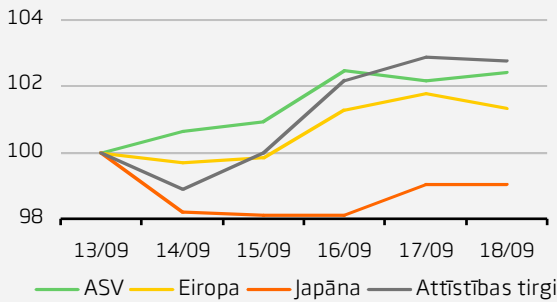
1.grafiks. Jaunu privātu mājokļu būvniecība ASV (iekļaujot sezonālās korekcijas), tūkstošos

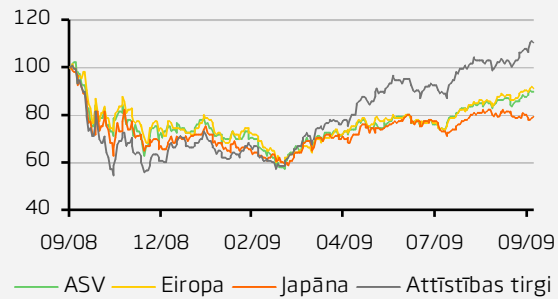
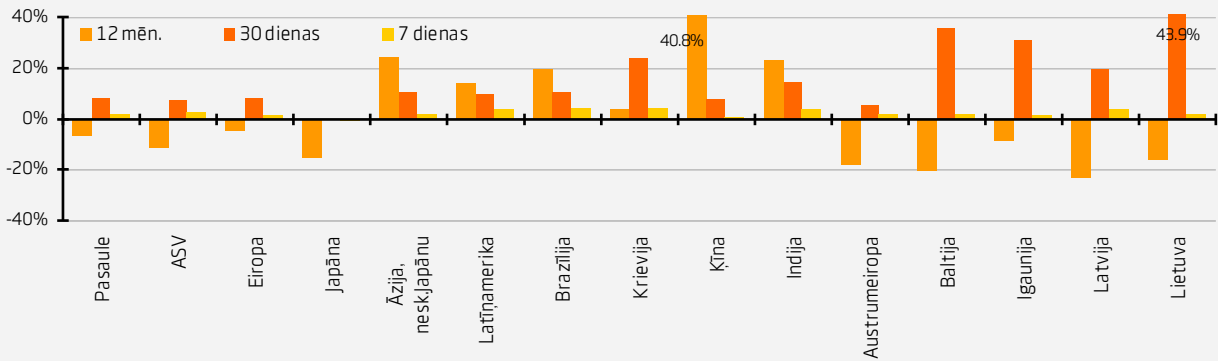
2.grafiks. Krievijas rūpnieciskās ražošanas indekss, 2007=100

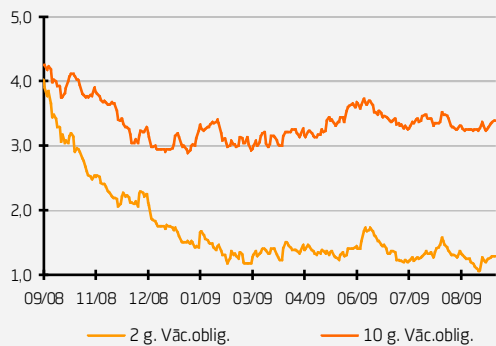
3. grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

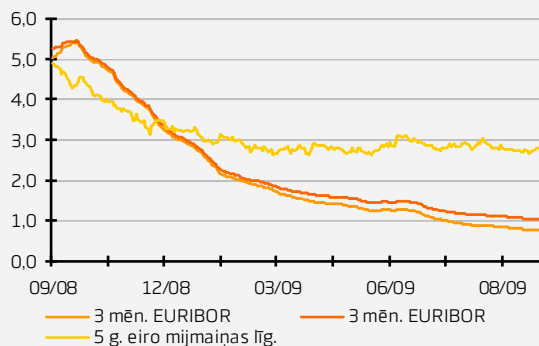
4. grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

5. grafiks. Akciju tirgu rezultāti¹

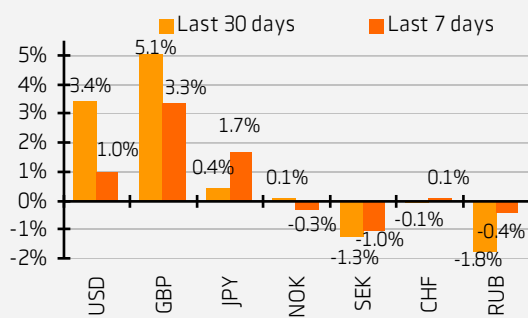
6. grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

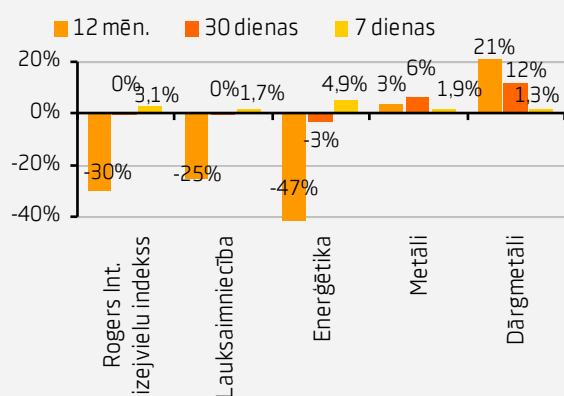
7. grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8. grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9. grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no: "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Saistību atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti „Swedbank Baltijas grupa”). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, neizņemot vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RĪSKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).